

КАДРИ БУДОВАМ

Г А З Е Т А   З А С Н О В А Н А   У   1 9 3 2   Р О Ц І

№ 3-4 (1819-1820) БЕРЕЗЕНЬ 2023 РОКУ

Рисунок Ю.О. Письмака

3 8 БЕРЕЗНЯ!

УКРАЇНЬСЬКА ЖІНКА СЬОГОДНІ...

Українська жінка сьогодні - хто Вона?

Захисниця, яка ризикує життям заради Батьківщини.

Волонтерка, яка цілодобово надає безцінну допомогу.

Лікарка, яка героїчно рятує життя.

Учителька, завдяки якій маленькі українці пам'ятатимуть ДНК нашої нації. А ще - керівниця компанії, спортсменка, юристка, дизайнерка, журналістка чи успішна представниця будь-якої іншої професії.

Мати, яка щосекунди просить у Бога захисту для своєї дитини.

Дружина, яка чекає вдома. Або яку чекають вдома.

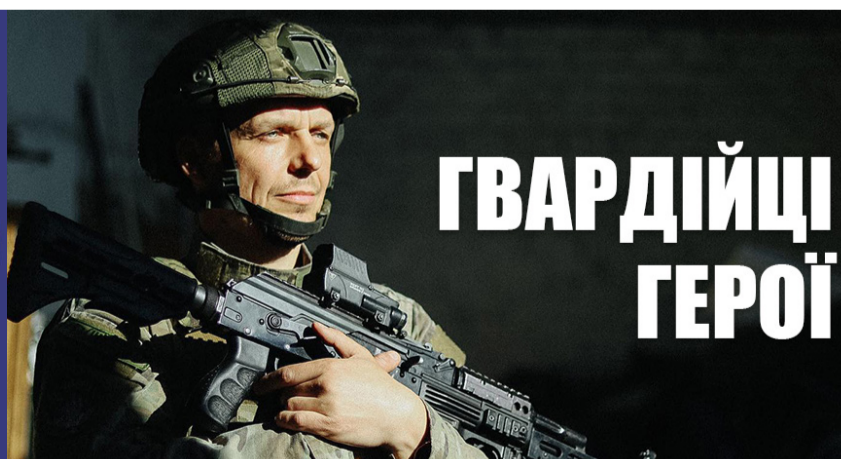
Донька, яка пишається батьками і стала для них надійною опорою.

Щодня ви робите безцінний внесок для нашої перемоги. Кожна на своєму фронті. Вдячний за самовідданість на передовій та надійний тил.

Головнокомандувач Збройних Сил України
Валерій ЗАЛУЖНИЙ

26 БЕРЕЗНЯ - ДЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ГВАРДІЙЦІ ГЕРОЇ

У битві за Бахмут воїни Національної гвардії України ввечері 13 лютого 2023 р. знищили ворожий надзвуковий фронтний бомбардувальник Су-24. Вогнева група зенітного ракетного дивізіону з відстані двох кілометрів вразила літак однією ракетою. Відділення інформації та комунікації Східного ТУ НГУ
Світлина з офіційного сайту Національної гвардії України

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

20 березня 2023 р. виповнюється 70 років від Дня народження директора Будівельно-технологічного інституту ОДАБА, доктора технічних наук, професора, Заслуженого будівельника України, дійсного члена Академії будівництва та Інженерної академії України Суханова Володимира Геннадійовича.

В. Г. Суханов народився у 1953 році в місті Одесі. Розпочав трудову діяльність у 1970 році. У цьому ж році вступив до Одеського інженерно-будівельного інституту на факультет «Промислове та цивільне будівництво», який закінчив у 1975 році «з відзнакою». З 1975 року працював інженером-конструктором у проєктному інституті «Південьдіпробіосінтез». У 1980 році закінчив аспірантуру Одеського інженерно-будівельного інституту. Працював молодшим науковим співробітником, асистентом, доцентом, професором кафедри залізобетонних та кам'яних конструкцій, деканом факультету довузівської підготовки, директором центру до-академічної освіти. Під час роботи в інституті, у 1990 році заснував науково-виробничий центр «Еко-строй», ставши його директором і науковим керівником. НВЦ «Еко-строй» - провідна спеціалізована науково-дослідна, проєктно-конструкторська, експертно-технічна та будівельно-реставраційна організація. На базі цієї організації студенти старших курсів Академії проходять виробничу практику, працюючи в різних напрямках будівельної галузі.

В 2005 р. Володимиру Геннадій-

овичу присвоєно почесне звання Заслужений будівельник України. У 2014 році В. Г. Суханов очолив Будівельно-технологічний інститут ОДАБА та захистив докторську дисертацію: «Наукові основи аналізу ролі структури бетону в організації структури будівельних конструкцій».

Під керівництвом та за участю професора Суханова В. Г. розроблені та реалізовані різноманітні значні (і багато в чому – унікальні) проєкти, у тому числі:

- Відтворення дзвіниці Одеського Спасо-Преображенського собору;
- Реставрація будівлі Одеської державної філармонії, готелів «Лондонська» і «Красна - Брістоль», Потьомкінських сходів на Приморському бульварі, Музею західного та східного мистецтва, Шахського палацу (вул. Гоголя, 2); Лютеранського церковного центру (Кірха); Одеського драматичного театру ім. А. Іванова; Українського музично-драматичного театру ім. В. Василька, Одеської національної

наукової бібліотеки; бельведера Воронцовського палацу; будинку Руссова.

- Підсилення конструкцій покриття сценічної частини Одеського академічного театру опери та балету;
- Комплексу з перевантаження і переробки тропічних олій у м. Южний;
- Притулку для захисту та допомоги бездомним тваринам;
- Будівництво нових багатопверхових житлових будинків.

Професор В. Г. Суханов – автор понад 200 наукових і методичних робіт, включаючи навчальні посібники та монографії, серед яких: «Діагностика, оцінка та методи обстежень» – навчальний посібник для студентів, затверджений МОНУ (2005 р., у співавторстві), «Архитектурно-конструктивні енергоефективні оболонки будівель та споруд» – навчальний посібник (2015 р., у співавторстві) та інші. Професор В. Г. Суханов є членом багатьох Рад міського та обласного рівня.

Має наступні відзнаки та нагороди: «Відмінник освіти України», Орден Св. Миколая Чудотворця; «Почесний хрест» - відзнака Української Православної церкви, Почесна відзнака Одеського міського голови «За заслуги перед містом», Почесна відзнака ОДАБА, Золота медаль Інженерної академії України ім. А. М. Підгорного «За видатний внесок у розвиток науки, техніки та інженерної справи», відзнака Митрополита Одеського та Ізмаїльського Агафангела, почесна відзнака «Інтелект нації», почесна відзнака «Надбання Одеси», а також численні грамоти та подяки від адміністрації Академії та місцевої влади.

Сфери наукових інтересів професора В. Г. Суханова: експлуата-

ційна надійність будівель і споруд (включаючи пам'ятки архітектури), технічне обстеження, розрахунки несучої здатності будівель і споруд, що експлуатуються, рекомендації щодо забезпечення експлуатаційної придатності, структуроутворення, міцність і деформативність композиційних будівельних матеріалів і конструкцій, термомодернізація будівель та споруд.

Серед академічних дисциплін, які протягом своєї викладацької діяльності викладав і викладає професор В. Г. Суханов: «Системний підхід в технології будівельних матеріалів і конструкцій (спецкурс)»; «Оцінка технічного стану будівель і розробка експертних висновків»; «Теоретично-наукова технологія».

Вельмишановний

Володимире Геннадійовичу!

Вітаємо Вас з Ювілейним Днем народження! Ми вдячні Вам за Ваш вагомий внесок у розвиток Академії і будівельну науку, підготовку висококваліфікованих фахівців для будівельної галузі, шляхетну справу збереження історико-архитектурної спадщини нашого міста і регіону. Ми високо цінуємо притаманні Вам найкращі людські і професійні якості. Бажаємо Вам і Вашим близьким усього найкращого: міцного здоров'я, видатних досягнень і натхнення на нові значні звершення на благо України і рідної Alma mater!

Ректорат, колектив ОДАБА, Одеське відділення Інженерної академії України, редакція газети «Кадри – будовам»

30 березня 2023 р. виповнюється 50 років від Дня народження проректора з наукової роботи, доктора технічних наук, професора Кровякова Сергія Олексійовича.

У 1995 р. він закінчив Одеську державну академію будівництва та архітектури за спеціальністю «Виробництво будівельних виробів та конструкцій». Того ж року вступив до аспірантури на кафедру процесів і апаратів у технології будівельних матеріалів (науковий керівник – професор В. А. Вознесенський). У 1999 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Оптимізація складу дрібнозернистого бетону з урахуванням критеріїв локального руйнування». Працював на посадах асистента і доцента кафедри процесів і апаратів в технології будівельних матеріалів, доцента кафедри міського будівництва і господарства, доцен-

та кафедри проєктування, будівництва і експлуатації автомобільних доріг. У 2004 р. отримав вчене звання доцента кафедри міського будівництва і господарства. У 2019 р. захистив докторську дисертацію за темою «Експериментально-теоретичні основи підвищення довговічності легких бетонів для тонкостінних гідротехнічних споруд». Виконував обов'язки заступника

директора будівельно-технологічного інституту з виховної роботи, працював на посадах директора Центру післядипломної освіти і начальника Науково-дослідної частини.

З червня 2019 р. – проректор з наукової роботи Одеської державної академії будівництва та архітектури. Автор 193 наукових та науково-методичних друкованих праць, серед яких 11 публікацій у виданнях, які індексуються Scopus та/або Web of Science, 1 навчальний посібник і 1 монографія. С. О. Кровяков - відповідальний редактор фахового збірника наукових праць «Сучасне будівництво та архітектура» (раніш відомого як «Вісник Одеської державної академії будівництва та архітектури»), вчений секретар спеціалізованої вченої ради Д 41.085.01 із захисту кандидатських і докторських дисертацій. Сергій Олексійович підготував 2 докторів філософії.

20 лютого 2023 р. С. О. Кровякову присвоєно вчене звання профе-

сор.

Діяльність С. О. Кровякова відзначена: Почесною Грамотою ОДАБА, Почесною Грамотою Ради ректорів (2015 р.), Подякою, Грамотою, Почесною Грамотою Міністерства освіти і науки України (2017-2023 рр.), Почесною Грамотою Одеської обласної ради (2023 р.).

Область наукових інтересів С. О. Кровякова: довговічність бетонів гідротехнічних і транспортних споруд, експериментально-статистичне моделювання властивостей будівельних матеріалів.

Шановний

Сергію Олексійовичу!

Вітаємо Вас з Ювілейним Днем народження і присвоєнням вченого звання професор! Бажаємо Вам усього самого найкращого: щастя творчості, міцного здоров'я, натхнення і насаги на нові наукові досягнення на благо народу України і рідної Академії.

Ректорат, колектив Академії, редакція газети «Кадри – будовам»

ПРИВІТАННЯ ЮВІЛЯРІВ ПОЧАТКУ 2023 РОКУ

Урочистою частиною засідання Вченої Ради Одеської державної академії будівництва та архітектури 23 лютого 2023 р. стало привітання і нагородження ювілярів початку року. Ректор Академії професор А. В. Ковров привітав шановних ювілярів – к. т. н., професора кафедри геодезії та землеустрою О. М. Нахмурова і д. т. н., професора кафедри ПАТБМ, заслуженого діяча науки і техніки України І. В. Барабаша і вручив їм вітальні адреси і Почесні Грамоти.

1 січня 2023 р. виповнилося 80 років від Дня народження кандидата технічних наук, професора кафедри геодезії та землеустрою Олександра Миколайовича Нахмурова. Досвідчений науковець, викладач і експерт, О. М. Нахмуров як керівник науково-дослідної лабораторії успішно здійснює наступні види робіт: геодезичні розбивочні роботи, геодезичне спостереження за

Ректор Академії проф. А. В. Ковров привітає з Ювілеєм проф. О. М. Нахмурова і вручає йому вітальний адрес і Почесну Грамоту Одеської обласної ради.

осіданнями, зсувами та креном інженерних споруд, за просторовим положенням підкранових колій, геодезичне забезпечення будівництва, геодезичні спостереження за зсувними процесами. Лабораторія під його керівництвом, забезпечила геодезичний моніторинг висотних житлових будинків,

Привітання з ювілеєм д. т. н., професора Барабаша І. В.

будівель і споруд, пам'яток архітектури, зокрема: 1. Офісно-житловий комплекс «Мерседес»; 2. Житловий комплекс «Садина Розумовського»; 3. Будівля Кірхи; 4. Житловий комплекс «Пальміра»; 5. Офісно-житловий комплекс «Ark-Palace» та інші. О. М. Нахмуров нагороджений ор-

деном Св. Миколая Чудотворця. Працював на посаді проректора з наукової роботи.

18 січня 2023 р. виповнилося 70 років від Дня народження доктора технічних наук, професора кафедри процесів і апаратів у технології будівельних матеріалів, заслуженого діяча науки і техніки України Івана Васильовича Барабаша. Він з 1999 р. був деканом будівельно-технологічного факультету, а з 2005 по 2013 р. – директором будівельно-технологічного інституту ОДАБА. З 2014 по 2015 р. – проректор з науково-педагогічної роботи. З 2015 р. І. В. Барабаш працював на посаді професора кафедри міського будівництва і господарства.

Редакція газети «Кадри – будовам» приєднується до привітань і бажає нашим шановним ювілярам усього найкращого.

СПІВРОБІТНИКИ ОДАБА – ПЕРЕМОЖЦІ ЛІТЕРАТУРНОГО І ХУДОЖНЬОГО КОНКУРСУ ІМЕНІ І. РЯБУХІНА

4 березня 2023 р. в бібліотеці-філії №2 ім. К. Г. Паустовського відбулося урочисте нагородження переможців цьогорічного літературного і художнього конкурсу мариністики імені Івана Рябухіна «Морська душа-2023». До цієї важливої події було також приурочене відкриття виставки художніх творів художників – переможців конкурсу.

Талановитий поет, громадський діяч Іван Степанович Рябухін (01.03.1944-31.10.2021) був головою Одеської організації Всеукраїнської Спілки письменників-мариністів ім. І. П. Гайдаєнка.

Переможців конкурсу привітали: голова Одеської регіональної

Голова Одеської організації Всеукраїнської Спілки письменників-мариністів ім. І. П. Гайдаєнка О. Г. Апарінов нагороджує Дипломом переможця конкурсу А. М. Решетникова;

організації Національної Спілки журналістів, заслужений журналіст України, к. е. н. Ю. А. Работін і депутат Одеської обласної

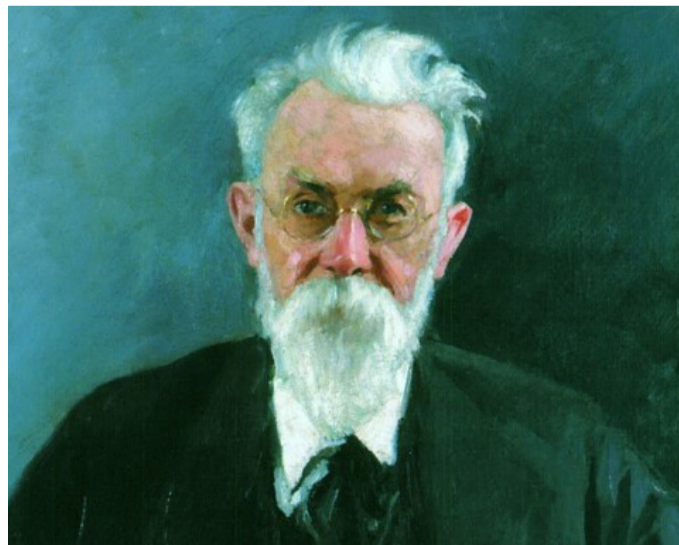

Завідуюча бібліотекою-філією №2 ім. К. Г. Паустовського К. В. Апарінова вручає Диплом переможця конкурсу Ю. О. Письмаку - редактору газети «Кадри – будовам».

дівництва та архітектури: Алла Михайлівна Решетникова і Юрій Олександрович Письмак.

ради О. Б. Кобильников. Серед переможців цьогорічного конкурсу – співробітники Одеської державної академії бу-

160 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ АКАДЕМІКА В. І. ВЕРНАДСЬКОГО (1863-1945)

Портрет академіка В. І. Вернадського

Найвища відзнака Національної академії наук України – Золота медаль імені В. І. Вернадського.

160 років тому - 12 березня 1863 року народився видатний український вчений, філософ, природознавець, мислитель, засновник геохімії, біогеохімії, радіогеології, вчення про біосферу і космізм - академік Володимир Іванович Вернадський. Заслуги Вернадського перед Україною і всім світом важко перелічити. Вернадський - основоположник багатьох нових наук, творець революційного вчення про біосферу і ноосферу. Він - організатор (1918 р.) і перший президент Української академії наук (нині – Національна академія наук України) (1919-1921 рр.), засновник Національної бібліотеки Української держави в Києві (нині – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського).

ВІТАЄМО!

Третього березня 2023 року виповнилося 65 років від Дня народження видатного українського художника і педагога, доцента кафедри образотворчого мистецтва ОДАБА Дмитра Юрійовича Жижина.

Д. Ю. Жижин – Заслужений художник України (2018), член Національної Спільноти художників України (1992). Він здобув визнання як аквареліст, художник станкової та книжкової графіки. Твори майстра зберігаються в Одеському літературному музеї, Музеї-квартирі О. Пушкіна (Одеса), Музеї-галереї ім. Р. Судковського (м. Очаків, Миколаївська область), Музеї сучасного мистецтва, у приватних колекціях України та

художників України. З 2007 р. – старший викладач кафедри Образотворчого мистецтва Архітектурно-художнього інституту ОДАБА.

Здобули визнання його роботи у книжковій і станковій графіці, ескібри, а також твори, вико-

тер» (2005), «Зіткнення стихій» (2005), «Старий човен» (2006), «Ранок у лісі» (2007), «Коли квітне Іван-чай» (2007). Також серед основних творів художника: «Автопортрет» (1989), ілюстрації до казок Г.-Х. Андерсена (1996), «Натюрморт з ви-

ноградом» (2009).

Д. Ю. Жижин – учасник міжнародних, всесоюзних, республіканських, всеукраїнських та обласних художніх виставок.

Основні виставки за участю Д. Ю. Жижина: 1989 р. – Виставка «Молоді художники» (м. Гамбург, Німеччина); 1991 р. – Перше Бієнале графіки (Дьєр, Угорщина); 1992 р. – Виставка творів одеських художників (Герліц, Німеччина); 1995 р. – Перша

«Акварельна Одеса» (Одеський літературний музей, м. Одеса); 2010 р. – Персональна виставка в Одеському історико-краєзнавчому музеї; 2011 р. – Виставка учасників пленеру у містечку Лоушно (Польща) в галереї «Ракурс» (м. Одеса); 2012 р. – Виставка «Меморіал Куїнджі» (м. Маріуполь, Україна); 2013 р. – Всеукраїнська анімалістична виставка (м. Київ); 2016 р. – Всеукраїнська і Міжнародна виставка «Море акварелі» (м. Одеса) і багато інших.

Художні твори майстра зберігаються в музеях України та інших країн, в приватних колекціях Франції, Німеччини, США, Італії, Бельгії, Болгарії, Польщі та інших країн.

Колектив кафедри Образотворчого мистецтва АХІ ОДАБА пишається тим, що має у своєму складі такого висококласного художника і викладача як Дмитро Юрійович Жижин. Майстер проводить заняття зі спеціальних дисциплін на високому професійному

Жижин Д. Берег моря в Затоці. Папір, акварель

зарубіжжя.

Майстер народився 3 березня 1958 року в Одесі. У 1979 р. закінчив Одеський державний педагогічний інститут ім. К. Д. Ушинського (Художньо-графічний факультет) (викладачі В. Єфименко, І. Логвін), а в 1990 р. Інститут живопису, скульптури та архітектури імені І. Ю. Рєпіна Академії мистецтв СРСР у Ленінграді (нині Санкт-Петербург), (викладачі: проф. В. Ветрогонський, проф. М. Ломакін, К. Лі, П. Татарніков, О. Яхнін). У 1979 р. розпочав виставкову діяльність.

Дмитро Юрійович отримав ґрунтовний досвід викладацької діяльності в навчальних закладах Одеси: Одеському інженерно-будівельному інституті (на кафедрі рисунка, живопису і архітектурної графіки) (1983-1984 рр.), в Одеському державному педагогічному інституті ім. К. Д. Ушинського (1990–1994), Одеському державному художньо-театральному училищі ім. М. Б. Грекова (2002–2007), в Архітектурно-художньому інституті ОДАБА (з 2007).

З 2005 р. Д. Ю. Жижин – голова секції графіки Одеської обласної організації Національної Спільноти

нані у техніці олійного живопису. Д. Ю. Жижин працює в багатьох жанрах образотворчого мистецтва: він створює чудові портрети, пише натюрморти, занурює глядачів у фантастичний світ творів Булгакова. Але найбільшою популярністю серед поціновувачів творчості художника користуються цикли його пейзажів, виконаних у техніці акварелі. У цих роботах майстер оспівує красу рідної землі.

В мистецтві Дмитро Жижин незмінно звертається до різноманітних жанрів і технік. Такий підхід властивий художнику, що є мислителем і постійно перебуває в пошуку рішень нових творчих завдань. Провідними творами майстра є серії офортів «Слово о полку Ігоревім» (1985), акварелей «Сибір» (1987), «У хатинці стрілочника» (1987), «Літо в кінці тисячоліття» (1999); літографії-ілюстрації «Майстер і Маргарита» (1990); ілюстрації до казок «Сонце, Місяць і Ворон-Воронович» (1991), «Ромашка» і «Комірець» (1996); живописний твір «Молоде вино» (2001), акварелі «Перед заходом Сонця» (2004), «Маяк в Очаківі» (2004), «Солоний ві-

Жижин Д. Аккерманська фортеця. 2007 р., акварель, папір

персональна виставка (м. Білгород-Дністровський, Одеська область); – Персональна виставка. Виставкова зала Одеської обласної організації Національної Спільноти художників України. (м. Одеса); 1997 р. – Персональна виставка. Музей витончених мистецтв ім. О. Білого (м. Іллічівськ (нині – Чорноморськ), Одеська область); 1998 р. – Персональна виставка. Галерея «Терра Інкогніта» (м. Одеса); 1999 р. Міжнародна виставка «Бієнале Екслібриса» (м. Болонья, Італія); 2002 р. – участь у Міжнародному пленері, організованому «Дарик-Радіо» (м. Варна, Болгарія); 2005 р. – Персональна виставка «Провінціальні мотиви» Галерея Одеської обласної організації Національної Спільноти художників України. (м. Одеса); 2008 р. – Виставка-конкурс імені Георгія Якутовича (м. Київ); 2009 р. – Друге Міжнародне бієнале акварелі «Вода + Фарба» (Полоцьк – Мінськ. Білорусь); – Виставка

рівні, щорічно керує дипломними роботами (проєктами) бакалаврів і магістрів образотворчого мистецтва. Роботи його учнів неодноразово були представлені на художніх виставках різних рівнів.

Шановний

Дмитре Юрійовичу!

Щиро вітаємо Вас з особливим, Ювілейним Днем народження!

Бажаємо Вам усього самого найкращого: щастя творчості, натхнення на нові значні творчі звершення, подальших успіхів у творчій і педагогічній діяльності, вдячних глядачів, учнів і послідовників!

Ректорат, колектив Академії, Архітектурно художній інститут,

Одеська обласна організація Національної Спільноти художників України, кафедра Образотворчого мистецтва, редакція газети «Кадрі – будовам»

ЕКСКУРСІЯ ДО СКАРБНИЦІ ПАМ'ЯТІ НАШОЇ АКАДЕМІЇ

Музей історії Одеської державної академії будівництва та архітектури сміливо можна назвати скарбницею пам'яті, яка зберігає матеріальні свідчення різних етапів розвитку нашого закладу вищої освіти. Історія ОДАБА вже перевищує 92 роки. Ця історія знайшла

своє віддзеркалення в експозиції музею і у його фондах. Але музей живе по-справжньому лише коли у його приміщеннях перебувають зацікавлені глядачі, вдячні відвідувачі. Нещодавно дуже інтересну екскурсію до нашого музею для молодих і зовсім юних відвіду-

вачів організувала доктор педагогічних наук, професор Світлана Станіславівна Єрмакова. Разом з кандидатом історичних наук, доцентом Любов'ю Степанівною Соколовою (завідувачкою музею) вони допомогли юним відвідувачам доторкнутися до цікавих і на-

дихаючих сторінок нашої історії, подивитись на численні і різноманітні експонати – дуже цінну спадщину наших попередників і сучасників. Сподіваємось, що серед цих юних глядачів – наші майбутні абітурієнти.

Редактор

Можливо, серед них - наші майбутні студенти

Спільне фото на згадку про екскурсію до Музею історії ОДАБА

Заохлила розповідь про історію інститутів нашої Академії

Без поваги до історії важко будувати світле майбутнє

Музей живе повноцінним життям, коли у його приміщеннях - зацікавлені відвідувачі

Організаторки екскурсії - д. п. н., проф. Єрмакова С. С. і к. і. н., доц. Соколова Л. С. серед вдячних глядачів

Особливе місце в експозиції Музею приділене історії газети "Кадри - будовам"

Свідчення спортивної слави нашої Академії

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТВОРИНЬ ЗОДЧОГО Ю. М. ДМИТРЕНКА (У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ВПЛИВІВ)

У березні 2023 р. виповнюється 165 років від дня народження відомого одеського архітектора, українця Юрія Дмитренка (1858-1918). Збудовані за його проєктами будівлі, розташовані в історичному середмісті Одеси, вже стали частиною Всесвітньої Спадщини ЮНЕСКО (на початку цього року).

Серед творінь зодчого Юрія Дмитренка, перш за все привернула увагу велична будівля, розташована у середмісті Одеси: збудований на початку ХХ століття (1905 р.) 4-поверховий житловий (прибутковий) будинок, розташований за адресою: м. Одеса, вул. Грецька, 25, ріг вул. Єкатерининської, 25. Розташування будівлі – наріжне. Будівля склад-

Архітектор Ю.М.Дмитренко (1918) створив її у період своєї творчої зрілості. Його талант у поєднанні з великими фінансовими можливостями замовника – багатого підприємця грецько-

самобутні і багато в чому унікальні для Одеси архітектурні рішення зробили її прикрасою історичного центру міста.

Планувальна структура будівлі поєднує у собі анфіладну і коридорну системи. Звертає на себе увагу компактне планувальне рішення будівлі із максимальним використанням площі ділянки. Лицьові фасади будівлі виходять на червоні лінії забудови вулиць Єкатерининської і Грецької. Висота надземної частини – чотири поверхи. Фасади багато декоровані. Декор здебільшого архітектурний – руст, профільовані лиштви, тяги, пояски, маскарони, вставки з рельєфним орнаментом. Ріг будівлі акцентує розви-

Наріжна композиція виходить на перехрестя вулиць Грецької та Єкатерининської. Враховуючи значне місце будівлі у забудові історичного центру міста, її містобудівне і містоутворююче значення, соціальний статус замовника, вихід фасадів на вулиці із похваленим рухом, можливість широкого огляду екстер'єру будівлі з різних боків і точок, зодчий особливу увагу приділив створенню наріжної композиції. Влаштування «наріжного» входу є традиційним для об'єктів архітектурної спадщини Одеси, створених у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. В рівні 1-го поверху проріз дверей «наріжного» входу фланкований двома

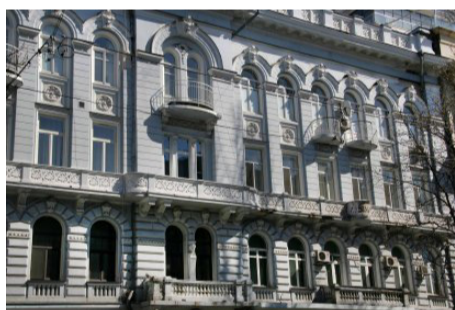
Наріжна композиція будинку Маврокордато. Світлина початку ХХ століття.

Будинок Маврокордато на розі вул. Грецької та Єкатерининської

Наріжна композиція будинку

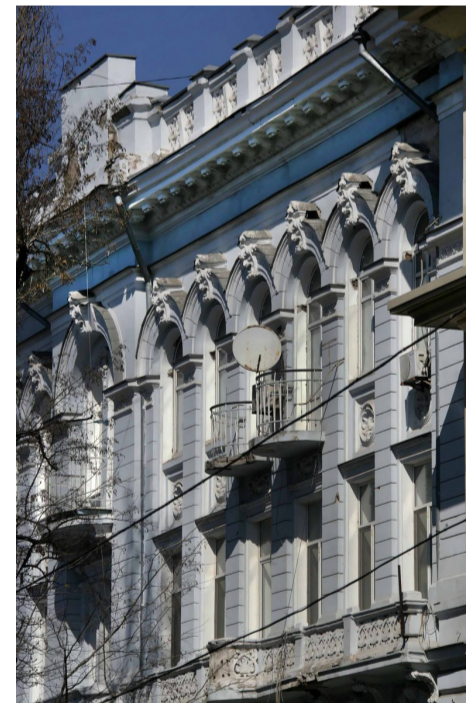
Фасад будинку Маврокордато

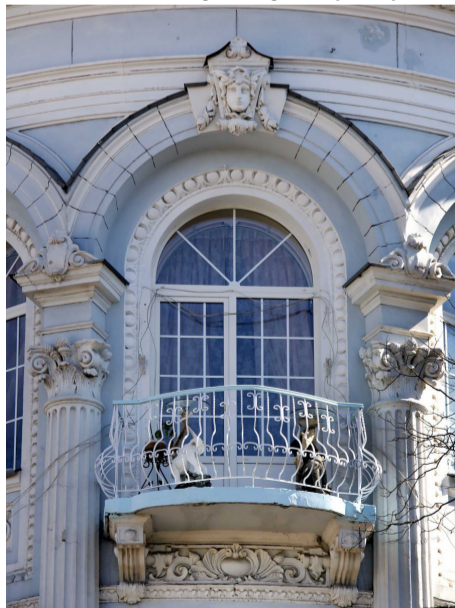
Пара вікон із гермою на простінку

Фрагмент фасаду будинку Маврокордато

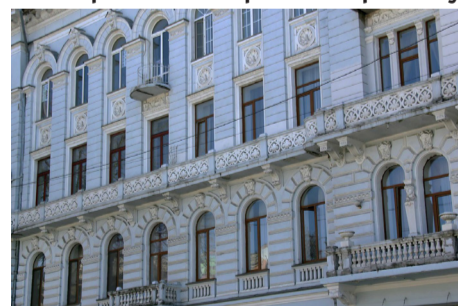

Фрагмент фасаду будинку Маврокордато

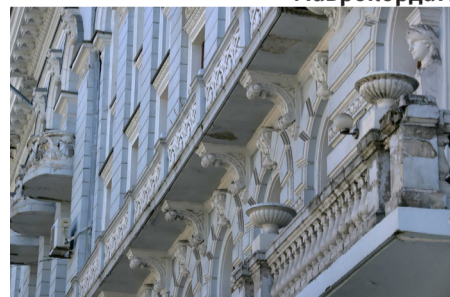
Балкон величної будівлі

ної конфігурації у плані, з двома сполученими дворами й проїздом, формує квартал. У забудові кварталу будинок виділяється і завдяки своїй висоті, оскільки має контрастний вигляд на тлі сусідніх малоповерхових будівель. Автор будівлі – видатний український зодчий Ю. М. Дмитренко (1858-

Балкон-рекордсмен, прикрашений ажурним орнаментом огорожі

го походження Маврокордато дозволили спорудити визначне творіння архітектури, яке сміливо можна назвати перлиною культурної спадщини старої Одеси. Екстер'єр будівлі, а також плани 1-го поверху і підвалів дозволяють зрозуміти, що торговельна функція первісно була закладена (поряд із житловою) у її структуру. Величний вигляд будівлі, гармонійне сполучення її деталей,

Пластичний декор будинку Маврокордато

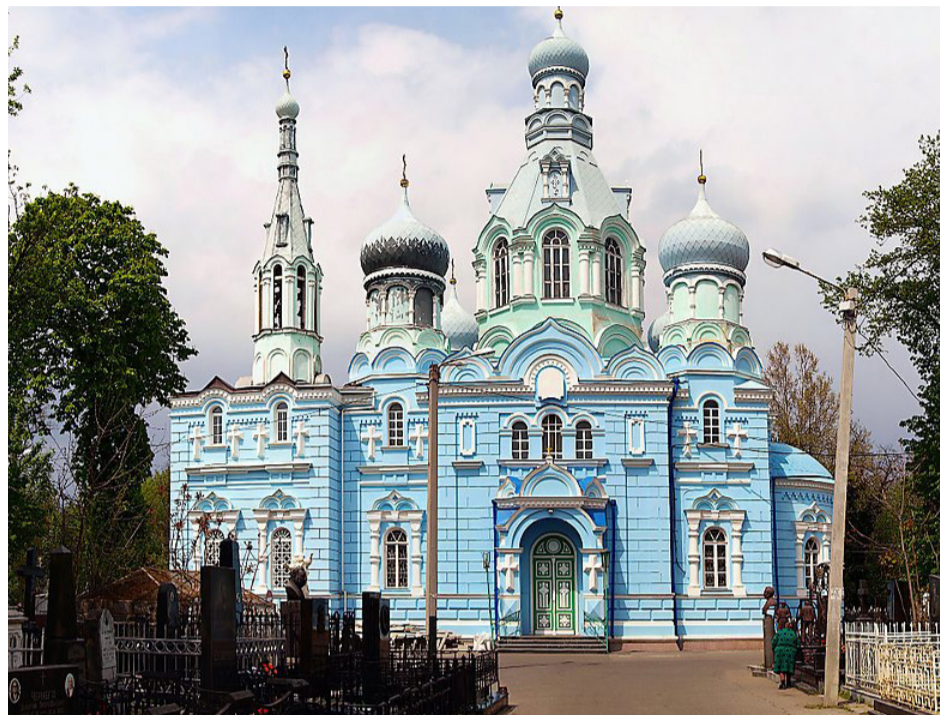
нений аттик. Раніш наріжну композицію цієї унікальної будівлі увінчував бельєдер з куполом і колонами. Про це свідчить старовинна світлина. На жаль, він не зберігся, але, сподіваємось, може бути відновлений при проведенні реставраційних робіт.

«римсько-доричними» колонами, що підтримують «антаблемент» з виділеними архітравом, фризом і карнизом. Фриз прикрашають тригліфи; вище (під карнизом) – низка дентикул. «Антаблемент», в свою чергу, є базою для наріжного балкону 2-го поверху. На цей балкон виходить пара прорізів (вікно і вихід), завершених півциркульними арками. Простінок між ними прикрашений гермою. Згори арки прорізів охоплює подвійний рустований архівольт, який на місці замкових каменів прикрашають консолі із скульп

птурними антропоморфними маскаронами у вигляді обличчя бородатого чоловіка. З двох боків від балкону, відокремлені від описаних прорізів широкими простінками, розташовані пари завершених півциркульними арками вікон, що мають аналогічне оформлення – герма, юна голова якої увінчана лавровим вінцем; подвійний рустований архівольт із маскаронами. Вище – барочні кронштейни підтримують пли-

акцентує середину цієї частини і має власний цоколь, колонки, антаблемент, карниз, рельєфні прикраси). З боків аттик «підтриманий» ажурним парапетом, між стояками якого панелі з геометричним орнаментом.

Інтер'єри. Слід відзначити, що пишність і розкіш архітектурно-художнього оздоблення цієї будівлі знайшла втілення не лише в фасадах, а й в інтер'єрах вхідних приміщень житлової части-

Церква на Другому кладовищі в Одесі. Архітектор Ю. М. Дмитренко

ту балкону-галереї 3-го поверху, що охоплює форму (діаметр круга) цієї ділянки ажурною орнаментальною стрічкою кам'яної поручневої огорожі. У рівні 3-го поверху закруглену ділянку прикрашають три великі прорізи (вікна і вихід). Широкі простінки між зазначеними прорізами стали своєрідним тлом для нижніх частин великих композитних колон (висотою у 1 1/2 поверхи). Над центральним прорізом – закруглена фігурна плита балкону 4-го поверху, увінчана ажурною металевою огорожею. У рівні 4-го поверху закруглену ділянку прикрашають три великі прорізи, завершені півциркульними арками. Центральний проріз – це вихід на балкон, а відокремлені від нього простінками та капітелями колон прорізи – це вікна. Ці прорізи прикрашені лиштвами з орнаментальними рамами іоніків. Підвіконні парапети прикрашені орнаментальними рельєфними вставками з барочними картушами і наметом. Над композитними капітелями колон – відрізки антаблемента, на які спираються п'яти півциркульних арок. Три арки, архівольти яких на місцях замкових каменів прикрашені скульптурними антропоморфними маскаронами у вигляді юного обличчя, утворюють аркаду. Фусты колон на верхніх 2/3 висоти мають канелюри. Широкий східчастий карниз відокремлює «аркаду» від гладкого фризу, над яким розташований розвинений карниз, що спирається на кронштейни і увінчує фасад. Понад карнизом наріжної закругленої композиції здійснюється аттик (що

ни, приміщень парадних сходів. Стіни таких приміщень прикрашені пілястрами із канелюрами, картушами. Розкішні мармурові сходи оснащені кованими поручневими огорожами чудової художньої роботи. Збереглися автентичні старовинні двостулкові двері входів до апартаментів з фільонками, фронтончиками, різьбленням. В окремих квартирах збереглися ліплені прикраси, здебільшого – рослинні орнаменти. Металеві сходи створені поєднанням чавунних литих сходиночок та площадок із кованими конструкціями поручнів. У зовнішньому вигляді будівлі, її декорі простежується вплив бароко та ренесансу (з використанням класичних елементів). Але відчувається, що зводилась вона у час розквіту модерну. Ми бачимо гармонійне поєднання різних за походженням елементів. Так, це еkleктика, але «модернізована» еkleктика. Слід зауважити, що авторитетні науковці відмовили еkleктиці у наданні статусу «стилю». Але якщо ще у середині ХХ століття вважалося, що відсутність «чистоти стилю» є величезним недоліком об'єкту культурної спадщини, то у останній чверті того ж століття відбулася своєрідна «реабілітація» еkleктики. Її головним принципом є свобода вибору (архітектурного і художнього рішення, джерел натхнення і запозичення окремих елементів і мотивів того чи іншого стилю, тієї чи іншої епохи). В архітектурному рішенні одеської будівлі, що розглядається, не обійшлося без впливу «архітектурної моди», «законодавицею» якої протягом

більшої частини ХІХ сторіччя була Велика Британія. Британський історик архітектури Пол Томпсон підкреслює, що: «Еkleктизм не був новацією вікторіанської доби. Коріння його у ХVІІІ сторіччі» [2, с. 300]. Цей дослідник також пише: «Відродження бароко захопило Англію у 1890-х роках» [2, с. 307]. «Високий вікторіанський стиль...характеризується вільним змішуванням мотивів різних періодів, <...> пристрасною до міцних, енергійних, скульптурних форм <...> і «силою та напористістю» в архітектурних деталях» [2, с. 327]. Все це притаманне і фешенебельному творінню видатного одеського зодчого Ю. М. Дмитренка, зведеному у престижній частині історичного середмістя Одеси на початку ХХ століття.

Рубіж ХІХ і ХХ століть у Східній Європі був ознаменований бурним розвитком готельного бізнесу і, відповідно, зведенням нових будівель готелів. Так, наприклад, у Москві за проектом вихідця з одеського Люстдорфу, англійця за походженням, архітектора В. Ф. Валькота у 1899 – 1906 рр. зводиться готель «Метрополь», який втілює у своїх формах і де-

Південноросійської артлі готелів «Північної» та «Лондонської». Десятиріччя потому (у 1911 р.) її члени з розмахом відзначили «ювілей» свого підприємства. В одній з наукових статей автора цих рядків вже зазначалося, що «активісти Іноземної колегії комуністичної пропаганди мали намір по підземним комунікаціям доставити вибухівку під будівлю готелю «Лондонська» і висадити його у повітря разом із верхівкою контингенту Антанти, який знаходився в Одесі і виконував свій «інтернаціональний обов'язок». Цим планом змовників не судилося здійснитися» [3, с. 43].

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що в творіннях видатного українського зодчого Юрія Дмитренка знайшли віддзеркалення численні впливи різних європейських архітектурних шкіл, у тому числі і британської. Архітектурні шедеври Ю. М. Дмитренка, зведені в Одесі – дорогоцінна спадщина, яка потребує збереження, дбайливого ставлення і наукової реставрації.

Л і т е р а т у р а:

1. Історія української архітектури / Ю.С. Асєєв, В.В. Вечер-

Готель "Лондонська" на Приморському бульварі

корі естетичні принципи стилю модерн. В Одесі за проектом відомого архітектора Юрія Дмитренка у 1899 – 1900 рр. на Миколаївському бульварі була зведена будівля готелю «Лондонська». Про те, що його фасад «нагадує суворі палаці флорентійського Ренесансу», а інтер'єри «відрізняються багатством декору» пише у своїй книзі В. І. Тимофієнко [4, с. 46]. Тут слід зауважити, що в ці ж роки у Ялті архітектор М. П. Краснов спочатку реконструював під готель будинок «Марііно» К. В. Бентковського, а потім, на замовлення підприємця С. І. Шахназарова, зводить будівлю готелю «Санкт-Петербург» у вигляді італійського палаццо. У зовнішньому вигляді та стилістичному рішенні одеського і ялтинського готелів дійсно існує схожість. Споріднює їх також і розташування на берегах Чорного моря. Після завершення будівництва готелю на одеському бульварі сталося заснування 18 квітня 1901 р.

ський, О.М. Годованюк та ін.; за ред. В.І. Тимофієнка. К.: Техніка, 2003. 472 с.: іл.;

2. Кидсон П., Мюррей П., Томпсон П. История английской архитектуры /Пер. с англ. Л.А. Игоревского. М.: ЗАО Центрполиграф, 2003. 382с.;

3. Письмак Ю.А. Фаянсовая тарелка из графства Стаффордшир для одесской гостиницы «Лондонская» / Вісник Одеського історико-краєзнавчого музею. Грудень 2005. Одеса, 2005, 108 с., с. 42-44.

4. Тимофеєнко В.І. Одеса. Архітектурно-історический очерк. Київ: Будівельник, 1983, 160 с.

5. Тимофієнко В.І. Зодчі України кінця ХVІІІ – початку ХХ століть: біографічний довідник. Київ: НДІТІАМ, 1999. 477 с.

Юрій ПИСЬМАК,
лауреат муніципальної премії
«Культурна столиця»,
дійсний член Інженерної
академії України

ГАЗЕТИ «ПРЕС-КУР'ЄР» - 30 РОКІВ

У цьому році газеті «Прес-кур'єр» виповнюється 30 років. Вже три десятиліття ця газета тримає високу планку журналістської професійності. Її засновниками свого часу стали – Одеська обласна організація Національної спілки журналістів України і трудовий

колектив редакції. Читачі цінують актуальність, чесність, чітку громадянську позицію видання. У цьому – велика заслуга її головного редактора. Йосип Олександрович Бурчо – Заслужений журналіст України, авторитетний професіонал, досвідчений керів-

ник і видатний діяч Національної спілки журналістів України.

Шановний Йосипе Олександровичу, дорогі колеги!

Щиро вітаємо Вас з Ювілеєм газети «Прес-кур'єр»! Бажаємо Вам і надалі міцно тримати свою ділянку інформаційного фронту,

завжди відчувати підтримку зацікавлених і вдячних читачів, передплатників!

Юрій ПИСЬМАК, редактор газети «Кадри – будовам», почесний працівник культури України

ПУТІН НАПАВ НА УКРАЇНУ!

Прес Спецвипуск
Електронний варіант
№ 9 (1468)
Кур'єр
2 березня 2022 р.

«Українці на своїй землі і нікому її не віддадуть»

Вранці 24 лютого Росія на- «спецоперацією на Донбасі», а ме-

Екстрений електронний спецвипуск газети «Прес-кур'єр» - перший після початку широкомасштабного вторгнення ворога в Україну.

NO COMMENT
• Вооруженные силы Украины 26 февраля уничтожили ударную чеченскую группировку, целью которой была ликвидация президента Владимира Зеленского.
• Оператор российского газопровода «Северный поток-2» объявил себя банкротом после санкций Запада. Оператор газопровода между Россией и Германией серьезно пострадал от санкций стран Запада и должен был уволить более сотни сотрудников.
• Россия рискует совсем остаться без автомобилей. Ключевые автопроизводители убегают из страны, а российский рынок без импортных составляющих стабильно работать не сможет.
• За 5 суток отражения агрессии люди не только покидали Украину: на Родину вернулись почти 80 тысяч наших соотечественников, большинство из которых – женщины.

Шановні наші читачі!

Ми знаємо, що не кожен наш передплатник одержить цей спецвипуск «Прес-кур'єра», бо виходить він у електронному варіанті. Ми надіслали його електронною поштою всім читачам, чиї електронні адреси маємо.
А ще просимо своїх колег-журналістів, у кого є свої сайти, розмістити цей спецвипуск «Прес-кур'єра» на своїх електронних ресурсах.
Ми розуміємо, що не можемо змагатися в оперативності

з телебаченням та електронними медіа, але хочемо, щоб якнайбільше людей одержали інформацію про події в Одесі в області.
А ще хочемо, щоб якнайбільше людей ще раз переконалися: Україна не схилить голови перед російськими окупантами! Україна переможе ворога, який хоче зникнути нашу свободу, нашу Україну!
Слава Україні! Героям слава!

Окупанти несуть огромні потери
Генштаб озвучив потери противника на 7-й день войны

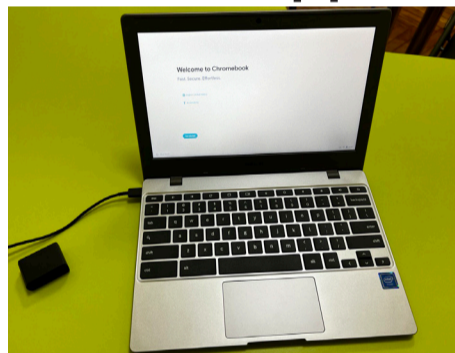
Головний редактор газети «Прес-кур'єр» Йосип Бурчо.

ЧИ ПОТРІБЕН РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ «КАДРИ - БУДОВАМ» НОУТБУК ВІД GOOGLE ТА ЮНЕСКО?

9 лютого 2023 року міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет з робочим візитом перебував в Одесі. У рамках візиту відбулося передання понад 6 000 ноутбуків закладам освіти Одещини.

«За сприяння Фондації Олени Зеленської у межах ініціативи Глобальної бізнес-коаліції для освіти (GBC-Education) та проєкту «Цифровий актив для України» компаній «HP» та «Microsoft», педагоги Одещини отримали сучасні ноутбуки у кількості 4 020 одиниць».

Ще 28 жовтня 2022 року на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України був опублікований матеріал «Цифрові девайси для освіти: понад 16 тис. ноутбуків передано в області за підтримки Google та ЮНЕСКО». «У межах домовленостей Міністерства освіти і науки України, Міністерства цифрової трансформації України з компанією Google та ЮНЕСКО, триває доставлення хромбуків

Хромбук кожному вчителю. Фото Одеської ОВА

для забезпечення потреб українських педагогічних працівників. Станом на...28 жовтня 2022 року, в області уже [було] передано понад 16 000 ноутбуків. Про це [тоді] повідомив міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет». В день тієї публікації «ще майже 6,5 тис. портативних комп'ютерів [було] доставлено в області, [в тому числі до Одеської – 2 061!]. Проєкт є продовженням ініціативи «Ноутбук кожному вчителю», а його реалізація стала можливою завдяки домовленостям Міністерства освіти і науки України з

Ноутбуків багато не буває! Фото Миколаївської ОВА

компанією Google та за підтримки ЮНЕСКО».

«...Нагадаємо, близько 85 000 планшетів отримали освітяни та здобувачі освіти».

Ми впевнені, що якби ж тільки компанії Google, «HP» та «Microsoft», а також ЮНЕСКО дізналися, що редакція «багатотиражної» газети ОДАБА «Кадри - будовам» не має комп'ютера, то обов'язково надали би хоч маленький ноутбук. Чому б ні?

Світлина прес-служби МОНУ. 09.02.2023

Тож, редакція газети Одеської державної академії будівництва та архітектури «Кадри - будовам» виступає з новою ініціативою: «Ноутбук - кожному редакції газети закладу вищої освіти»...

При підготовці цієї статті були використані матеріали з офіційного сайту Міністерства освіти і науки України

ЧИТАЙТЕ ГАЗЕТУ "КАДРИ - БУДОВАМ" НА ОФІЦІЙНОМУ САЙТІ ОДЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

